บทคัดย่อวิทยานิพนธ์

ชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน ในอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผู้วิจัย เสฐียรพงษ์ ศิวินา **ปริญญา** ศศ.ม.(สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา)
กรรมการที่ปรึกษา คร. รังสรรค์ สิงหเลิศ ประธานกรรมการ
ผศ. เพ็ญศรี อินทรชาติ กรรมการ
อาจารย์ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ กรรมการ
สถาบันราชภัฏมหาสารคาม พ.ศ. 2546

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม บทคัดย่อ Rajabhat Mahasarakham University

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานตามตัวแปรเพศ อายุ ระคับการศึกษา สถานภาพสมรส ลักษณะครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน เจตคติต่อโรคเบาหวาน และการสนับสนุนทางสังคม ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อโรคเบาหวานและความรู้ เกี่ยวกับโรคเบาหวานกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน และศึกษาอิทธิพลของ ตัวแปรเพศ อายุ ระคับการศึกษา สถานภาพสมรส ลักษณะครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน เจตคติต่อโรคเบาหวานและการสนับสนุนทางสังคมที่มีค่อพฤติกรรมการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยโรคเบาหวาน เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 311 คน ที่ได้มาโดยการสุ่ม ตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนจากผู้ป่วยโรคเบาหวาน จำนวน 1,405 คน ในเขตอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ค เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน เจตคติต่อโรคเบาหวาน การสนับสนุนทางสังคมและพฤติกรรมการดูแลตนเองของ ผู้ป่วยโรคเบาหวาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ถ่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบ

ค่าที่ เทส วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์ถคถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง โคยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows version 11.0 ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ผู้ป่วยโรคเบาหวานมีพฤติกรรมการคูแลตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
- 2. ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีเพศ อายุ ระคับการศึกษาและสถานภาพสมรสต่างกัน มีพฤติกรรมการคูแลตนเองไม่แตกต่างกัน
- 3. ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีลักษณะทางครอบครัว ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน เจตคติต่อโรคเบาหวาน การสนับสนุนทางสังคมต่างกันมีพฤติกรรมการดูแลตนเองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
- 4. เจตคติต่อโรคเบาห<mark>วานและความรู้</mark>เกี่<mark>ยว</mark>กับโรคเบาหวานมีความสัมพันธ์ทางบวก กับพฤติกรรมการคูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระคับ 0.05
- 5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการคูแลตนเองของผู้ป่วยโรคเบาหวาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระคับ 0.05 ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน การสนับสนุน ทางสังคม ระคับการศึกษา เจตคติต่อโรคเบาหวานและลักษณะครอบครัว โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ พหุคูณเท่ากับ .532 ตัวแปรอิสระสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 27.4

TITLE: Factors Affecting self-care Behaviors of Diabetes Patients in Amphur

Kasetwisai Roi-et Province

AUTHOR: Satianpong Siwina Degree: M.A. (Social Sciences for Development)

ADVISORS: Dr.Rangsan Singhalert (Chairman)

Asst. Professor Pensri Intarachart (Committee)

Mr. Tatchawat Laosuwan (Committee)

Rajabpat Institute Mahasarakham, 2003

ABSTRACT

This research aimed to examine and compare self-care behaviors of diabetes patients. The independent variables include sex, age, educational level, marital status, family characteristics, knowledge about diabetes, attitudes towards diabetes, and social supports affecting the diabetes patients' self-care behaviors. Specifically, it investigated the relationship between the patients' attitudes towards diabetes and their knowledge about diabetes as well as their self-care behaviors. It also studied the influences of the inpendent variables on the diabetes patient' self-care behaviors.

The sample surveyed by stratified random sampling consisted of 311 out of 1405 diabetes patients in Amphur Kasetwisai, Roi-et province. The data were collected using questionnaires inquiring about general information, knowledge about diabetes, attitudes toward diabetes, social supports, and self-care behaviors. The information obtained was analyzed using percent, mean, standard deviations, T-Test, ANOVA, Pearson's correlation Coefficient, and analysis of linear multiple regression. The SPSS for Windows Version 11.0 was used to analyze the data.

Findings

- 1. It was found that the diabetes patients had a medium level of self-care behavior.
- 2. There were no significant differences in self-care behaviors of diabetes patients with different sexes, ages, education levels, and marital statuses.
- 3. The amount of difference in self-care behavior of diabetes patients with different family characteristics, level of knowledge diabetes, attitude toward diabetes, and social support was found to be significant at a level of 0.05.
- 4. It was found that there was a positive relationship between the attitudes towards diabetes and the diabetes patients' self-care behaviors. The relationship was found to be significant at a level of 0.05.
- 5. The relationship between factors affecting the diabetes patients' self-care behaviors and knowledge about diabetes, social supports, level education, the attitudes towards diabetes, and family characteristics were found to be significant at 0.05 level of confidence. The value of multiple correlation coefficient was 0.523, and the petential percentage of the independent variables to indicate the variance of dependent variables was found to be 27.4.